

Entrevista

Juan Antonio Rodríguez Jiménez- Bravo. Membre d'Enginyeria Sense Fronteres i ex-alumne de l'EPS

Moltes persones que s'apropen a Enginyeria Sense Fronteres per col·laborar en tasques tècniques s'adonen que solucions apreses a la universitat o en la seva carrera professional són sovint difícils d'aplicar als nombrosos i greus problemes de les realitats dels països empobrits.

En un projecte de desenvolupament és clau la participació de les comunitats beneficiàries i el primer objectiu és que les accions de desenvolupament que es duen a terme responguin als interessos reals de la gent que n'ha de resultar beneficiada. Entrevista a Juan Antonio Rodríguez, diplomant en Arquitectura Tècnica, és membre d'ESF i ha realitzat el seu PFC en un projecte de cooperació internacional a l'Índia.

PERFIL

Diplomat en Arquitectura Tècnica. Vinculat a Enginyeria Sense Fronteres (ESF) des de l'any 2005, va realitzar el projecte final de carrera amb ESF a l'Índia sota el títol Estudi dels materials emprats per la Fundació Vicenç Ferrer a Anantapur (Índia) en les seves construccions i els processos patològics que pateixen (de qualitat i durabilitat). Participant en el Programa de Coneixement de la Realitat (PCR) un pla d'estada formativa i pràctica a països del Sud impulsat per ESF. Va realitzar estades a Nicaragua l'any 2008 i també a El Salvador aquest any 2010.

QUÈ ÉS ENGINYERIA SENSE FRONTERES

Enginyeria Sense Fronteres (ESF) és una Organització No governamental (ONG), però sobretot una associació formada per persones voluntàries de diferent formació (enginyeria, professorat, periodisme, arquitectura, biologia, etc.). Realitza campanyes de sensibilització a tot Espanya en xarxa amb altres ONGD i també projectes de cooperació per al desenvolupament en països empobrits, principalment en l'àrea de l'aigua i el sanejament. La seu de Balears forma part de la Federació espanyola d'Enginyeria Sense Fronteres. Actualment, un representant d'Enginyeria ocupa la presidència de la Coordinadora Estatal d'ONG d'Espanya.

QUÈ ÉS EL VOLUNTARIAT A ENGINYERIA SENSE FRONTERES

Dins el món de la cooperació, ESF te la particularitat de la tasca que realitza el seu voluntariat, ja que els voluntaris són

els encarregats de gestionar directament els projectes de l'associació, amb el suport del personal contractat. Aquests s'encarreguen del seguiment dels projectes, des de les relacions amb la contrapart, el seguiment econòmic, o la formació dels participants en el Programa de coneixement de realitat d'estada formativa i en pràctiques.

Uneix-te a ESF! Escriu a informacio@illesbalears.isf.es
Més informació a <http://illesbalears.isf.es>
Associació d'Enginyeria Sense Fronteres Illes Balears
Avda. Comte Sallent, 4, 1er C
07003 Palma
Tel. 971 576 427

ENTREVISTA

Com creus que un tècnic pot contribuir a treballar per a millorar les opcions de la gent empobrida?

Mitjançant la tècnica, podem col·laborar per optimitzar els recursos de la gent que menys té, tant els seus propis com els de l'ajuda externa, per aconseguir cobrir les necessitats bàsiques de tot ésser humà, ja sigui proporcionant l'accés a l'aigua potable, la millora de la producció de les collites o la construcció d'una vivenda durable i de qualitat.

- Què t'han aportat, a nivell personal i professional, aquestes experiències?

A contextos tan diferents aprens noves maneres de fer les coses dins la teva professió, alternatives adaptades a realitats socials i climatològiques totalment distintes a les del nostre país. Això t'obre mires i t'ensenya a espavilar-te. A títol personal, la sensació que es té en fer feina per un objectiu pel qual un creu per mi és insuperable. A més treballar en un altre país amb la gent d'allà com a companys, et dona una visió molt propera de la manera de viure que es té, la seva cultura, tradicions, religions i visions polítiques. Tots aquests aprenentatges m'han fet madurar molt i créixer com a persona.

En general, m'ha donat un altre punt de vista per valorar la situació d'aquí, però també per ser crític, tant en el que es refereix als mètodes constructius com a la societat de la que som part.

- En el teu projecte final de carrera declares que et vols dedicar

professionalment al món de la cooperació al desenvolupament.

- Has treballat a Mallorca? Diferències entre les dues feines. Si, fa ja uns anys que col·laboro amb ESF i també que treballo a Mallorca. Ara ja som part de la junta directiva i tot! La feina aquí és més sacrificada perquè, en ser voluntària, l'has de compaginar amb el teu dia a dia: amb la feina remunerada, els estudis, etc. I és clar que no té l'al·licient de conèixer un altre país, les seves gent i l'experiència que aporta. Però si que implica conèixer i treballar amb gent interessant amb la que comparteixes idees.

De totes maneres, el més important és que l'objectiu pel qual fas feina, sigui aquí o allà, sigui, com és el nostre cas, aconseguir una societat més justa. A l'era de la globalització, les solucions als problemes d'allà poden estar aquí. Cal prestar suport material o tècnic per que la gent dels països empobrits pugui tenir una vida digna, però també ser conscients que si nosaltres, la gent dels països rics, no fem un canvi en els nostres hàbits de consum i de la nostra manera de viure, no avançarem cap al nostre objectiu de transformació i no deixarà d'ampliar-se l'escletxa entre rics i pobres.

- Com ha estat l'experiència de treballar amb enginyers/es de països empobrits?

És tremendament enriquidor, tant professional com personalment. Molta gent del meu voltant pensa que des d'ESF anam a un país empobrit a ensenyar com es fan les coses perquè allà no en saben i això no pot estar més allunyat de la realitat. És un intercanvi mutu de coneixements que s'intenta fer fructificar en millors solucions tècniques als problemes que dificulten el desenvolupament humà. Puc assegurar, moltes experiències en el món de la cooperació m'avalen, que si el projecte es dissenya unilateralment sense enginyers locals, tindria moltes probabilitats de fracassar.

- Què és per tu el voluntariat?

El voluntariat és el temps que es dedica a fer el que un vol, no? Vull dir, a la feina et fan fer alguna per diners i a l'escola per aprovar. El voluntariat et permet treballar pels teus ideals. Pareix que molta gent se sent atreta per això de les ONGs per que es viatja a països exòtics, quan la realitat no és així i el realment important són les ganes de transformar la societat. En els projectes de cooperació al desenvolupament a països empobrits, a ESF Illes Balears sempre contam amb un soci, una associació local, que és qui executa directament les activitats del projecte. Normalment, només es contemplen visites al terreny per part de personal d'ESF per fer formació o rebre'n (com és el cas de les estades formatives dels PCR). La nostra feina està aquí, fent el seguiment, de contacte amb la institució donant i oferint suport tècnic.

I en les campanyes d'educació i sensibilització, que és l'altra línia de treball de l'associació en igual grau d'importància que el treball al Sud, la feina es realitza íntegrament al nostre país.

- Per què creus que és important fer sensibilització al Nord?

Pens que és imprescindible per aconseguir una societat global més justa. La pobresa en els països empobrits és una conseqüència de l'explotació constant que fem des dels països del Nord. Més concretament, a causa dels nostres hàbits de consum com a ciutadans i de la visió que tenim de les interrelacions Nord-Sud. Això és un fet que molta gent nega o no vol creure.

Mitjançant la sensibilització, volem obrir els ulls a la gent en aquest aspecte, ja que prendre consciència d'un problema és el primer pas per començar a solucionar-lo.

